

แผนบริหารความเสี่ยง คณะวิทยาการจัดการ

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

คณะวิทยาการจัดการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

คำนำ

แผนบริหารความเสี่ยงคณะวิทยาการจัดการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 จัดทำขึ้นเพื่อเป็นกรอบแนวทางการปฏิบัติงานในการดำเนินงานการบริหารความเสี่ยงของคณะ เพื่อให้มีระบบบริหารความเสี่ยงที่สามารถควบคุมปัจจัย กิจกรรม และกระบวนการดำเนินงานที่อาจเป็นมูลเหตุของความเสียหายให้อยู่ในระดับที่ยอมรับและควบคุมได้ ตลอดจนเพื่อป้องกันบรรเทาความรุนแรงของปัญหา เพื่อให้มั่นใจว่าการดำเนินงานต่าง ๆ ตามพันธกิจคณะและมหาวิทยาลัยเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล

คณะวิทยาการจัดการ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าแผนบริหารความเสี่ยงคณะวิทยาการจัดการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 ฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารและบุคลากรในการปฏิบัติงานใช้ถือปฏิบัติต่อไป

อาจารย์ ดร.สมเกียรติ แดงเจริญ
คณบดีคณะวิทยาการจัดการ

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
ส่วนที่ 1 บทนำ	
1.1 ชื่อหน่วยงาน ที่ตั้ง และประวัติความเป็นมา	1
1.2 ปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ อัตลักษณ์ นโยบาย เป้าประสงค์	2
ส่วนที่ 2 หลักการและเหตุผล	
2.1 วัตถุประสงค์ของแผนบริหารความเสี่ยง	5
2.2 เป้าหมาย	5
2.3 นิยามของการบริหารความเสี่ยง ยุทธศาสตร์ในการจัดการความเสี่ยง	6
2.4 ประโยชน์ของการบริหารความเสี่ยง	9
2.5 การจัดทำแผนภูมิความเสี่ยง	10
2.6 การจัดลำดับ (Prioritize) ของความเสี่ยง	11
ส่วนที่ 3 แผนบริหารความเสี่ยง คณะวิทยาการจัดการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569	12
3.1 การประเมินโอกาสและผลกระทบ และระดับความเสี่ยง	12
3.2 การระบุและประเมินความเสี่ยง	13
3.3 การตอบสนองความเสี่ยงและแผนบริหารจัดการความเสี่ยง	18
3.4 ประเภทความเสี่ยง	19
3.5 ระดับความเสี่ยง	21
3.6 คำอธิบายหลักเกณฑ์ในการประเมินระดับของโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และ ระดับความรุนแรงของผลกระทบของความเสี่ยง (Impact)	24
3.7 ลำดับความเสี่ยง	24

ส่วนที่ 1 บทนำ

1.1 ชื่อหน่วยงาน ที่ตั้ง และประวัติความเป็นมา

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา เป็นหน่วยราชการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา ที่มีการพัฒนาจากคณะวิชาวิทยาการจัดการ วิทยาลัยครูพระนครศรีอยุธยา ในปี พ.ศ.2527 โดยจัดสอนกลุ่มวิชาด้านบริหารธุรกิจและการจัดการให้กับคณะต่าง ๆ ที่เลือกเรียนวิชาพื้นฐานหลักๆ ที่สำคัญ เช่น วิชาเศรษฐศาสตร์ วิชาการสหกรณ์ วิชาการตลาด วิชาด้านการสื่อสารประชาสัมพันธ์ เป็นต้น ปีต่อมา เริ่มเปิดสอนหลักสูตรในคณะวิชาวิทยาการจัดการของตนเอง ในระดับอนุปริญญา เช่น วิชาเอก การจัดการทั่วไป วิชาเอกบริหารธุรกิจ และเริ่มรับอาจารย์เพิ่มขึ้นตามจำนวนนักศึกษาที่มากขึ้นเรื่อย ๆ รวมทั้งรับโอนอาจารย์ในวุฒิที่ตรงกับสาขาวิชาที่เปิดสอน ในปี พ.ศ. 2538 วิทยาลัยครูพระนครศรีอยุธยา ได้รับการยกฐานะเป็นสถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ตามพระราชบัญญัติสถาบันราชภัฏ พ.ศ. 2538 คณะวิชาวิทยาการจัดการเปิดสอนหลากหลายสาขามากขึ้น ทั้งระดับปริญญาตรี และอนุปริญญา ต่อมาปี พ.ศ. 2547 สถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ได้รับการยกฐานะเป็นมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา และคณะวิชาวิทยาการจัดการ ปรับเป็นคณะวิทยาการจัดการ ตั้งแต่บัดนั้นเป็นต้นมา

ปัจจุบัน คณะวิทยาการจัดการ มีการจัดการเรียนการสอน ทั้งในระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก มีคณาจารย์ที่มีความเชี่ยวชาญตามศาสตร์ มีห้องปฏิบัติการที่มีอุปกรณ์ที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพบัณฑิตทุกหลักสูตร และมีสิ่งสนับสนุนการเรียนการสอนและเทคโนโลยีที่ทันสมัย

รายนามผู้บริหารตั้งแต่เริ่มก่อตั้งตามลำดับดังนี้

1. อ.พิสูจน์	สมบูรณ์	รักษาการหัวหน้าคณะวิชา
2. ผศ.ดวงจิตต์	กล้าพากร	หัวหน้าคณะวิชา
3. ผศ.ประกายศรี	ศรีรุ่งเรือง	หัวหน้าคณะวิชา
4. อ.สมพร	จิรามริทธิ์	หัวหน้าคณะวิชา
5. ผศ.ประทุม	จันทินิจ	หัวหน้าคณะวิชา
6. รศ.วันทนี	แสนภักดี	หัวหน้าคณะวิชา
7. ผศ.ดร.ไพโรจน์	อุลิต	หัวหน้าคณะวิชา
8. อ.สุขิน	หงษ์วิจิตร	คณบดี
9. ผศ.ธิดา	พาหอม	คณบดี
10. รศ.อภิรักษ์	จันตะนี	คณบดี
11. ดร.ศานติ	เล็กมณี	คณบดี
12. รศ.ลำยอง	ปลั่งกลาง	คณบดี
13. ดร.ศานติ	เล็กมณี	คณบดี
14. รศ.ดร.อัจฉรา	หล่อตระกูล	คณบดี

15. อ.ประพันธ์	แสงทองดี	คณบดี
16. ดร.สมเกียรติ	แดงเจริญ	คณบดี

ที่ตั้ง-อาณาเขต

คณะวิทยาการจัดการ อาคารเจ้าพระยาโกษาธิบดี (อาคาร 41) มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา เลขที่ 96 ถนนปรีดีพนมยงค์ ตำบลประตูชัย อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13000 โทรศัพท์ – โทรสาร 035-322085 เว็บไซต์ <http://management.aru.ac.th/>

1.2 ปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ อัตลักษณ์ ค่านิยมองค์กร นโยบาย เป้าประสงค์

ปรัชญา

บูรณาการองค์ความรู้ ด้านการบริหารจัดการ สู่การพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

วิสัยทัศน์

ผู้นำในการผลิตบัณฑิตด้านการบริหารจัดการ และบูรณาการนวัตกรรม เพื่อตอบสนองความต้องการของท้องถิ่น และสังคมอย่างยั่งยืน ของมหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มศรีอยุธยา ภายในปี พ.ศ.๒๕๗๐

พันธกิจ

๑. ผลิตบัณฑิตที่มีความเป็นเลิศด้านการบริหารจัดการ ตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงาน และการเปลี่ยนแปลงในอนาคต
๒. ผลิตงานวิจัย สร้างสรรค์นวัตกรรมเพื่อพัฒนาสังคมและท้องถิ่น
๓. ส่งเสริมศักยภาพเศรษฐกิจและสังคมด้วยการบริการวิชาการที่ตอบสนองความต้องการของท้องถิ่น และสังคม
๔. พัฒนาระบบบริหารจัดการให้ก้าวทันเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาคนในท้องถิ่น และสังคม บนหลักธรรมาภิบาล

อัตลักษณ์

“หล่อหลอมการพัฒนากำลังคน ด้วยภูมิปัญญาอันทรงคุณค่า สืบสาน รักษา ตีลปวัฒนธรรม แห่งเมืองมรดกโลก”

ค่านิยมองค์กร

DCIDE MS

D = Digital and Smart (ดิจิทัล และสมาร์ต)

C = Creativity (ความคิดสร้างสรรค์)

I = Innovation and Imperialist (นวัตกรรม นโยบายการปฏิบัติ)

D = Development and Dedication (การพัฒนา และการอุทิศตน)

E = Excellence for Management (ความเป็นเลิศด้านการบริหารจัดการ)

M = Management for Sustainability (บริหารจัดการเพื่อความยั่งยืน)

S = Social Responsibility (ความรับผิดชอบต่อสังคม)

นโยบายคณะวิทยาการจัดการ

1. **ผลิตและพัฒนากำลังคนด้านการบริหารธุรกิจและบุคลากรทางการศึกษา ให้มีสมรรถนะตามมาตรฐาน**

คุณวุฒิที่เป็นที่ยอมรับในระดับชาติ

1.1 หลักสูตรทุกหลักสูตรได้รับการรับรองตามกรอบมาตรฐานหลักสูตร และมาตรฐานคุณวุฒิและสภาวิชาชีพ

1.2 มีหลักสูตรที่มีความร่วมมือกับภาครัฐและเอกชน

1.3 ส่งเสริมให้นักศึกษาทุกหลักสูตรผ่านเกณฑ์การทดสอบมาตรฐานทางภาษาอังกฤษและทักษะด้านดิจิทัล

2. **สร้างบัณฑิตที่มีความพร้อมในการออกไปรับใช้สังคม ชุมชนและท้องถิ่น ตามรูปแบบของวิศวกรสังคม**

2.1 สร้างความรู้ความเข้าใจเรื่อง วิศวกรสังคม ให้กับบุคลากรเพื่อเป็นต้นแบบแก่นักศึกษา

2.2 สร้างความร่วมมือกับคณะมนุษยศาสตร์ (สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน) เพื่อให้นักศึกษาได้มีช่องทางในการออกไปรับใช้สังคม ชุมชนและท้องถิ่นมากขึ้น

3. **ส่งเสริมให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต**

3.1 พัฒนาหลักสูตรระยะสั้น (Non-degree) โดยผ่านความร่วมมือกับสถานประกอบการ

3.2 สร้างธนาคารหน่วยกิต เพื่อรองรับบุคลากรวัยทำงาน

3.3 ส่งเสริมการสร้างสื่อการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ เพื่อให้เข้าถึงการเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา

4. **สนับสนุนส่งเสริมให้หลักสูตรมีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการปฏิบัติการโดยใช้รายวิชาเป็นฐาน**

4.1 มีห้องปฏิบัติการ มีระบบและอุปกรณ์ที่ทันสมัย รองรับการฝึกปฏิบัติตามสมรรถนะของหลักสูตรครบทุกหลักสูตร

4.2 มีกระบวนการและรายวิชาที่มุ่งเน้นการผลิตบัณฑิตนักปฏิบัติ

5. **ส่งเสริมให้หลักสูตรจัดการเรียนการสอนในสถานประกอบการจริงผ่านความร่วมมือกับบริษัทเอกชน**

5.1 ส่งเสริมให้มีความร่วมมือทางวิชาการกับสถานประกอบการภาคเอกชน

6. **ยกระดับรายได้ของชุมชนให้มีความเข้มแข็ง และยั่งยืน**

6.1 ผลักดันให้เกิดศูนย์พัฒนาการท่องเที่ยว และเศรษฐกิจ

6.2 ทำความร่วมมือกับสมาคมที่เกี่ยวข้องภายในจังหวัด เพื่อสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาการท่องเที่ยวและเศรษฐกิจ

7. **พัฒนางานวิจัย หรือนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาชุมชน และท้องถิ่น**

7.1 จัดหาแหล่งทุนทั้งภายในและภายนอกที่สนับสนุนการวิจัยเพื่อการพัฒนาชุมชน และท้องถิ่น

7.2 ส่งเสริมให้มีการนำผลงานวิจัยหรือนวัตกรรมไปพัฒนาชุมชน และท้องถิ่น

7.3 แสวงหาความร่วมมือในการทำวิจัยกับภาครัฐและเอกชน

8. อาจารย์สามารถเป็นผู้นำทางวิชาการด้านการบริหารธุรกิจ ให้แก่ชุมชน และท้องถิ่นได้

8.1 ส่งเสริมและผลักดันให้อาจารย์เป็นที่ปรึกษาและให้ความรู้ด้านบริหารธุรกิจอย่างมืออาชีพ

9. การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล โปร่งใส ตรวจสอบได้

9.1 มุ่งเน้นการบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาลเป็นแนวทางในการบริหารจัดการ

10. สนับสนุนและส่งเสริมให้บุคลากรทั้งสายวิชาการและสายสนับสนุนวิชาการ ได้รับการพัฒนาสมรรถนะความเชี่ยวชาญตามศาสตร์ และสายงาน

10.1 สนับสนุนและพัฒนาศักยภาพอาจารย์ด้านการวิจัยและนวัตกรรมเป็นที่ยอมรับระดับชาติและนานาชาติ

10.2 ส่งเสริมและสนับสนุนให้อาจารย์สร้างผลงานทางวิชาการให้เป็นที่ยอมรับในวงวิชาการ

10.3 ส่งเสริมให้บุคลากรสายสนับสนุนวิชาการเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการและมีคุณวุฒิที่สูงขึ้น

10.4 ส่งเสริม สนับสนุนอาจารย์ให้มีสมรรถนะ มีความเชี่ยวชาญตามศาสตร์ มีความเป็นมืออาชีพ เพื่อเป็นที่ยอมรับของสังคม

10.5 ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรสายสนับสนุนให้มีทักษะและสมรรถนะที่สูงขึ้นอย่างมืออาชีพ

10.6 ส่งเสริมให้บุคลากรสายสนับสนุนสร้างนวัตกรรมในการปฏิบัติงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

11. บริหารงบประมาณ โดยยึดหลักมุ่งผลสัมฤทธิ์และคำนึงถึงต้นทุน ภายใต้กฎ ระเบียบ คำสั่ง และประกาศต่างๆ ด้วยหลักความโปร่งใส พร้อมรับผิดชอบ ตรวจสอบได้

11.1 มีมาตรการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ การดำเนินงานของคณะ

11.2 มีการวางแผน และการบริหารงบประมาณตามแนวทางและนโยบายของมหาวิทยาลัย

เป้าประสงค์

1. บัณฑิตมีคุณภาพ ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา เป็นที่ต้องการของสังคม และประเทศชาติ

2. นักศึกษามีคุณภาพ มีสมรรถนะ เป็นนักปฏิบัติการและมีทักษะการเรียนรู้ ตลอดชีวิต

3. บุคลากรมีการพัฒนาวิชาชีพในทุกศาสตร์อย่างต่อเนื่อง เพื่อความเป็นเลิศทางการศึกษา การวิจัย และนวัตกรรม นำไปสู่การสร้างบัณฑิตที่พึงประสงค์

4. คณะมีผลงานวิชาการที่มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับในระดับชาติ และ/หรือนานาชาติ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงเศรษฐกิจ สังคม

ส่วนที่ 2

หลักการและเหตุผล

ภายใต้พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 หมวด 4 การบัญชี การรายงาน และการตรวจสอบ มาตรา 79 บัญญัติให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายใน และการบริหารจัดการความเสี่ยง ประกอบกับหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค 0409.4/ว 23 ลงวันที่ 19 มีนาคม 2562 เรื่อง หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับ หน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2562 ซึ่งคณะวิทยาการจัดการ เป็นหน่วยงานของรัฐ ที่ต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามข้อกำหนดระเบียบของทางราชการดังกล่าวข้างต้น การบริหารจัดการความเสี่ยงจึงเป็นเครื่องมือป้องกันปัญหาอุปสรรคและความไม่แน่นอนต่าง ๆ ที่ต้องเผชิญจากทั้งปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก รวมทั้งส่งเสริมให้กระบวนการจัดทำงบประมาณ และแผนงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติราชการของคณะวิทยาการจัดการ ตลอดจนส่งเสริมให้เกิดการกำกับดูแลกิจการที่ดี (Good Corporate Governance) ที่มุ่งเน้น ให้ทุกกระบวนการดำเนินงานด้วยความถูกต้อง ซื่อสัตย์ มีความรับผิดชอบ สร้างการมีส่วนร่วม คำนึงถึงและ ตรวจสอบได้ โดยจะช่วยให้การบริหารงานและการตัดสินใจด้านต่าง ๆ เช่น การวางแผน การติดตาม ควบคุม และวัดผลการปฏิบัติงาน ตลอดจนการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ลดการสูญเสียและโอกาสที่ทำให้เกิดความเสียหายแก่องค์กร ภายใต้สภาวะการดำเนินงานของทุก ๆ องค์กรล้วนแต่มีความเสี่ยง ซึ่งก็คือความไม่แน่นอนที่จะส่งผลกระทบต่อการทำงานหรือเป้าหมายขององค์กร จึงจำเป็นต้องมีการจัดการความเสี่ยงเหล่านั้นอย่างเป็นระบบ โดยต้องคำนึงถึงความคุ้มค่าในการจัดการความเสี่ยงอย่างเหมาะสม

2.1 วัตถุประสงค์ของแผนบริหารความเสี่ยง

1. เพื่อให้คณะฯ มีแผนบริหารความเสี่ยง บริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต รวมถึงสภาวะการณ์ต่าง ๆ ที่จะส่งผลกระทบต่อการทำงานของคณะฯ
2. เพื่อรองรับความเสี่ยง และผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อการทำงานที่จะส่งผลกระทบต่อบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของคณะฯ

2.2 เป้าหมาย

1. คณะวิทยาการจัดการมีแผนบริหารความเสี่ยง บริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต รวมถึงสภาวะการณ์ต่าง ๆ ที่จะส่งผลกระทบต่อการทำงานของคณะฯ
2. ผู้บริหารและบุคลากรสามารถระบุความเสี่ยง วิเคราะห์ความเสี่ยง ประเมินความเสี่ยง และจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
3. สามารถนำแผนบริหารความเสี่ยงไปใช้ในการบริหารงานของคณะวิทยาการจัดการ

2.3 นิยามของการบริหารความเสี่ยง

ความเสี่ยง (Risk) หมายถึง โอกาสที่จะเกิดความผิดพลาด ความเสียหาย การรั่วไหลความสูญเสียเปล่าหรือเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ซึ่งอาจเกิดขึ้นในอนาคต และมีผลกระทบหรือทำให้การดำเนินงานไม่ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ เป้าประสงค์ และเป้าหมายขององค์กร ทั้งในด้านกลยุทธ์ การดำเนินงาน การเงินและกฎระเบียบ/กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ปัจจัยความเสี่ยง (Risk Factor) หมายถึง ต้นเหตุหรือสาเหตุที่มาของความเสี่ยงที่จะทำให้ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้โดยต้องระบุได้ด้วยว่าเหตุการณ์นั้นจะเกิดที่ไหน เมื่อใด และเกิดขึ้นได้อย่างไรและทำไม ทั้งนี้สาเหตุของความเสี่ยงที่ระบุควรเป็นสาเหตุที่แท้จริง เพื่อจะได้วิเคราะห์และกำหนดมาตรการลดความเสี่ยงในภายหลังได้อย่างถูกต้อง

ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk) คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากกิจกรรมทางการดำเนินงานขององค์กร การกำหนดกลยุทธ์ หรือแผนงาน และนโยบายในการบริหารงาน เช่น แผนกลยุทธ์ไม่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง ขาดแคลนทรัพยากรสำคัญในการขับเคลื่อนแผนกลยุทธ์ให้สำเร็จ

ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk) คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากความไม่พร้อมในเรื่องงบประมาณ การเงินที่ใช้ในการดำเนินการโครงการนั้น ๆ เช่น การขาดสภาพคล่องทางการเงิน รายได้ไม่เพียงพอต่อการดำเนินงานให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง ข้อมูลสำคัญผิดพลาดคลาดเคลื่อน

ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operational Risk) คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากการปฏิบัติงานทุก ๆ ขั้นตอนโดยครอบคลุมถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับ กระบวนการ อุปกรณ์ เทคโนโลยีสารสนเทศ บุคลากรในการปฏิบัติงาน เช่น การดำเนินโครงการล่าช้า/ล้มเหลว/วัสดุ/อุปกรณ์/เครื่องมือ ที่ใช้ในการดำเนินงานขาดประสิทธิภาพ

ความเสี่ยงด้านกฎระเบียบหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้อง (Compliance Risk) คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากการไม่สามารถปฏิบัติตามกฎระเบียบ หรือ กฎหมายที่เกี่ยวข้องได้ หรือ กฎหมายที่มีอยู่ไม่เหมาะสมหรือเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงาน

การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) หมายถึง กระบวนการระบุความเสี่ยง และวิเคราะห์ความเสี่ยง เพื่อจัดลำดับความเสี่ยงที่ระบุ โดยการพิจารณาจากโอกาสที่จะเกิด (Likelihood) และผลกระทบ (Impact) ของความเสี่ยงนั้น ๆ

1. โอกาสที่จะเกิด (Likelihood : L) หมายถึง ความถี่หรือโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง ซึ่งจำแนกเป็น 5 ระดับ คือ

ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
5	สูงมาก	1 เดือนต่อครั้ง/ เกิดขึ้นเป็นประจำ
4	สูง	1-6 เดือนต่อครั้ง/ เกิดขึ้นค่อนข้างบ่อย
3	ปานกลาง	1 ปีต่อครั้ง/ เกิดขึ้นเป็นบางครั้ง
2	น้อย	2-3 ปีต่อครั้ง/ เกิดขึ้นนาน ๆ ครั้ง
1	น้อยมาก	5 ปีต่อครั้ง/ เกิดขึ้นได้ในกรณียกเว้น

2. ผลกระทบ (Impact : I) หมายถึงขนาดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นหากเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง จำแนกเป็น 5 ระดับ คือ

ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
5	รุนแรงที่สุด	เกิดความเสียหาย ร้อยละ 25 ของงบประมาณการดำเนินงานในแผนงาน / โครงการ / กิจกรรม / กระทบต่อชื่อเสียง ทรัพย์สินอย่างมหันต์ / การบาดเจ็บถึงชีวิต
4	รุนแรงมาก	เกิดความเสียหาย ร้อยละ 20 ของงบประมาณการดำเนินงานในแผนงาน / โครงการ / กิจกรรม / กระทบต่อชื่อเสียง ทรัพย์สินอย่างมาก/บาดเจ็บสาหัสถึงขั้นทุพพลภาพไม่สามารถทำงานได้
3	ปานกลาง	เกิดความเสียหาย ร้อยละ 15 ของงบประมาณการดำเนินงานในแผนงาน / โครงการ / กิจกรรม / กระทบต่อชื่อเสียง ทรัพย์สินปานกลาง/บาดเจ็บสาหัสถึงขั้นหยุดงาน
2	น้อย	เกิดความเสียหาย ร้อยละ 10 ของงบประมาณการดำเนินงานในแผนงาน / โครงการ / กิจกรรม / กระทบต่อชื่อเสียง ทรัพย์สินพอสมควร/ได้รับบาดเจ็บอย่างรุนแรง
1	น้อยมาก	เกิดความเสียหาย ร้อยละ 5 ของงบประมาณการดำเนินงานในแผนงาน / โครงการ / กิจกรรม / กระทบต่อชื่อเสียง ทรัพย์สินเล็กน้อย/ได้รับบาดเจ็บแต่ไม่รุนแรง

3. **ระดับของความเสียหาย (Degree of Risk : D)** หมายถึง สถานะของความเสียหายที่ได้จากการประเมินโอกาสและผลกระทบของแต่ละปัจจัยเสี่ยง มีค่าเป็นเชิงปริมาณ ซึ่งคำนวณได้จากสูตรดังนี้

$$\text{ระดับความเสียหาย} = \text{ระดับโอกาส} \times \text{ระดับผลกระทบของความเสียหาย} \text{ หรือ } D = L \times I$$

การบริหารความเสี่ยง (Risk Management) หมายถึง กระบวนการหรือวิธีการบริหารจัดการเพื่อทำให้โอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสียหายลดลง หรือผลกระทบของความเสียหายจากเหตุการณ์ความเสียหายลดลงอยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้ ทั้งนี้เพื่อให้องค์กรสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ได้โดยมีประสิทธิภาพมากขึ้น

การควบคุม (Control) หมายถึง นโยบายแนวทาง หรือขั้นตอนปฏิบัติต่างๆ ซึ่งกระทำเพื่อลดความเสี่ยง และทำให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ มีดังนี้

1. **การควบคุมเพื่อการป้องกัน (Preventive Control)** เป็นวิธีการควบคุมที่กำหนดขึ้นเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความเสี่ยงและข้อผิดพลาดตั้งแต่แรก เช่น การอนุมัติ การจัดโครงสร้างองค์กร การแบ่งแยกหน้าที่ การควบคุมการเข้าถึงเอกสาร ข้อมูล ทรัพย์สิน เป็นต้น

2. **การควบคุมเพื่อให้ตรวจพบ (Detective Control)** เป็นวิธีการควบคุมที่กำหนดขึ้นเพื่อค้นพบข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นแล้ว เช่น การสอบทวน การวิเคราะห์ การยืนยันยอดการตรวจนับ การรายงานข้อบกพร่อง เป็นต้น

3. **การควบคุมโดยการชี้แนะ (Directive Control)** เป็นวิธีการควบคุมที่ส่งเสริมหรือกระตุ้นให้เกิดความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ เช่น การให้รางวัลแก่ผู้มีผลงานดี การประกาศเกียรติคุณ เป็นต้น

4. **การควบคุมเพื่อการแก้ไข (Corrective Control)** เป็นวิธีการควบคุมที่กำหนดขึ้นเพื่อแก้ไขข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นให้ถูกต้อง หรือเพื่อหาวิธีการแก้ไขไม่ให้เกิดข้อผิดพลาดซ้ำอีกในอนาคต

กลยุทธ์ในการจัดการความเสี่ยง

แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงมีหลายวิธี และสามารถปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับสถานการณ์ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของคณะกรรมการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง แต่อย่างไรก็ตามแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงนั้น ต้องค้ำค้ำกับการลดระดับผลกระทบของความเสียหายทางเลือกหรือยุทธศาสตร์ในการจัดการความเสี่ยง โดยคณะวิทยาการจัดการ มีวิธีการบริหาร/จัดการความเสี่ยง 4 แนวคิดหลัก (4T's) ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

วิธีการบริหาร/จัดการความเสี่ยง	ศัพท์ที่นิยมใช้ทั่วไป (กรมบัญชีกลาง)	แนวคิด 4 T
1. การยอมรับความเสี่ยง หมายถึง การตกลงกันที่จะยอมรับ เนื่องจากไม่คุ้มค่าในการจัดการหรือป้องกัน แต่การเลือกบริหารความเสี่ยงด้วยวิธีนี้ต้องมีการติดตามเฝ้าระวังอย่างสม่ำเสมอ	Risk Acceptance (Accept)	Take
2. การลด/การควบคุมความเสี่ยง หมายถึง การปรับปรุงระบบการทำงาน หรือออกแบบวิธีการทำงานใหม่ เพื่อลดโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย หรือลดผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ เช่น การจัดอบรมพนักงาน การจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน	Risk Reduction (Control)	Treat
3. กระจายความเสี่ยง หรือโอนความเสี่ยง หมายถึง กระจายหรือถ่ายโอนความเสี่ยงให้หน่วยงานอื่นช่วยแบ่งความรับผิดชอบไป เช่น การทำประกันภัยกับบริษัทภายนอก หรือการจ้างบุคคลภายนอกดำเนินการแทน (Outsource)	Risk Sharing (Transfer)	Transfer
4. การหลีกเลี่ยงความเสี่ยง หมายถึง การจัดการกับความเสี่ยงที่อยู่ในระดับสูงมาก และไม่อาจยอมรับได้จึงตัดสินใจยกเลิกโครงการ/กิจกรรมที่จะก่อให้เกิดความเสี่ยงนั้นไป	Risk Avoidance (Risk Avoid)	Terminate

2.4 ประโยชน์ของแผนบริหารความเสี่ยง

การดำเนินการบริหารความเสี่ยงจะช่วยผู้บริหารมีข้อมูลที่ใช้ในการตัดสินใจได้ดียิ่งขึ้น และทำให้องค์กรสามารถจัดการกับปัญหาอุปสรรคและอยู่รอดได้ในสถานการณ์ที่ไม่คาดคิดหรือสถานการณ์ที่อาจทำให้องค์กรเกิดความเสียหาย ประโยชน์ที่คาดหวังว่าจะได้รับจากการดำเนินการบริหารความเสี่ยง มีดังนี้

1. เป็นส่วนหนึ่งของหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี การบริหารความเสี่ยงจะช่วยให้การบริหารงานต่าง ๆ ขององค์กรสามารถวิเคราะห์และจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงขององค์กร และผู้บริหารทุกระดับตระหนักถึงความเสี่ยงต่าง ๆ และสามารถบริหารงาน กำกับดูแลองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

2. เป็นการสร้างฐานข้อมูลความรู้ที่มีประโยชน์ต่อการบริหารและการปฏิบัติงานในองค์กร การบริหารความเสี่ยงจะเป็นแหล่งข้อมูลสำหรับผู้บริหารในการตัดสินใจด้านต่าง ๆ เนื่องจากการบริหารความเสี่ยงเป็นการดำเนินการซึ่งตั้งอยู่บนสมมุติฐานในการตอบสนองต่อเป้าหมายและภารกิจหลักขององค์กร

3. ช่วยสะท้อนให้เห็นภาพรวมของความเสี่ยต่าง ๆ ที่สำคัญทั้งหมด การบริหารความเสี่ยจะทำให้บุคลากรภายในหน่วยงานมีความเข้าใจถึงเป้าหมายและภารกิจหลักขององค์กร และตระหนักถึงความเสี่ยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อองค์กรได้อย่างครบถ้วน ซึ่งครอบคลุมความเสี่ยที่มีเหตุทั้งจากปัจจัยภายในองค์กร และจากปัจจัยภายนอกองค์กร

4. เป็นเครื่องมือสำคัญในการบริหารงาน การบริหารความเสี่ยเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้บริหารสามารถมั่นใจได้ว่าความเสี่ยได้รับการจัดการอย่างเหมาะสมและทันเวลา รวมทั้งเป็นเครื่องมือที่สำคัญของผู้บริหารในการบริหารงาน ซึ่งจะส่งผลให้การดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายและสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่องค์กร

5. ช่วยให้การพัฒนาองค์กรเป็นไปในทิศทางเดียวกัน เช่น การตัดสินใจโดยที่ผู้บริหารมีความเข้าใจในกลยุทธ์ วัตถุประสงค์ขององค์กร และระดับความเสี่ยอย่างชัดเจน

2.5 การจัดทำแผนภูมิความเสี่ย

คณะวิทยากรจัดการ ได้พิจารณาโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ (Likelihood) และระดับผลกระทบ (Impact) ของแต่ละปัจจัยแล้วนำผลที่ได้มาพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยและผลกระทบว่าจะเกิดความเสี่ยในระดับใด (ระดับความเสี่ย = โอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ x ผลกระทบที่จะเกิดความเสี่ย) ซึ่งจัดแบ่งเป็น 4 ระดับความเสี่ย คือ

1. ระดับความเสี่ยต่ำ (Low) คะแนนระดับความเสี่ย 1 - 2 คะแนน หมายถึง ระดับความเสี่ยที่ยอมรับได้โดยไม่ต้องควบคุมความเสี่ย

2. ระดับความเสี่ยปานกลาง (Medium) คะแนนระดับความเสี่ย 3 - 9 คะแนน หมายถึง ระดับความเสี่ยที่ยอมรับได้ แต่ต้องมีการควบคุมเพื่อป้องกันมิให้ความเสี่ยเพิ่มมากขึ้นไปอยู่ในระดับที่ไม่สามารถยอมรับ

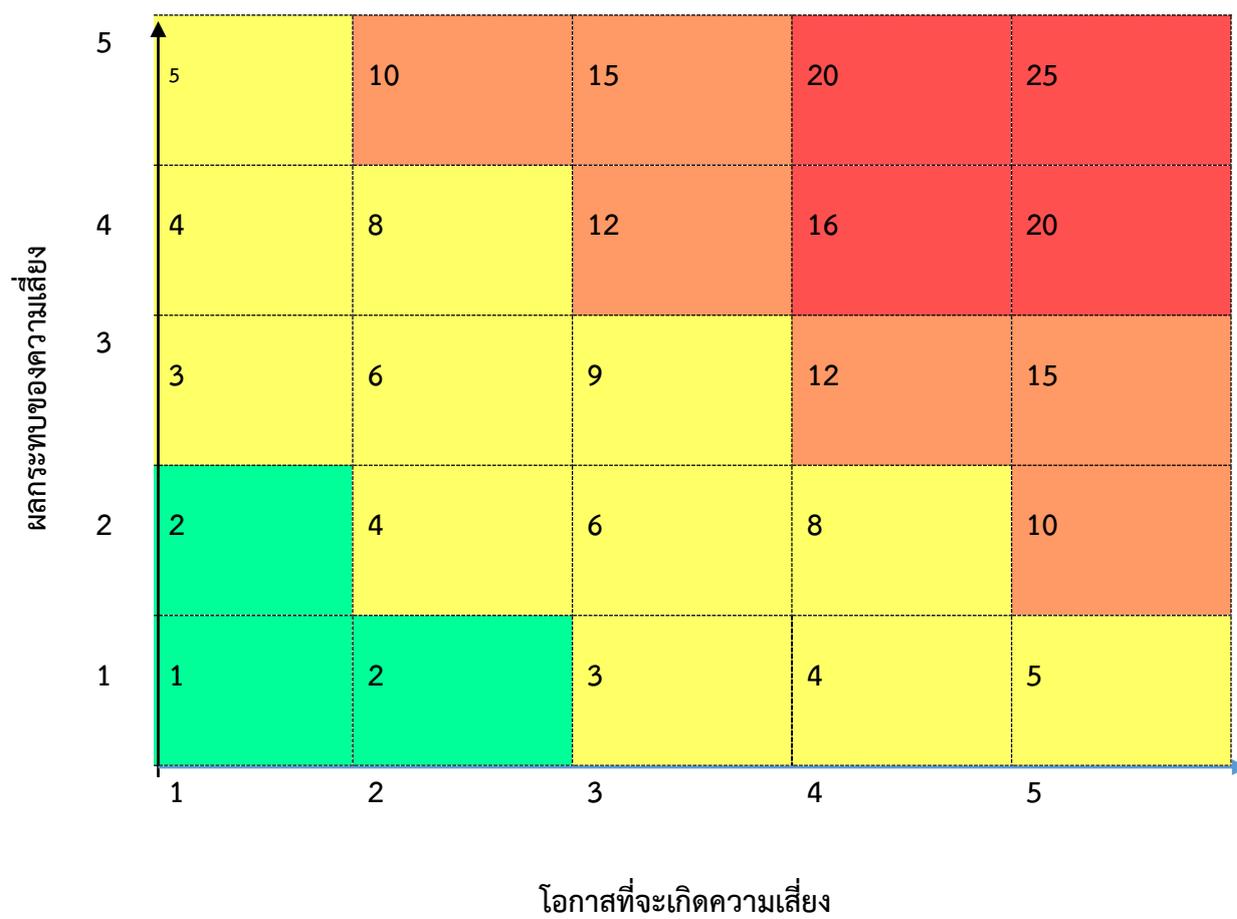
3. ระดับความเสี่ยสูง (high) คะแนนระดับความเสี่ยเท่ากับ 10 - 15 คะแนน หมายถึง ระดับความเสี่ยที่ไม่สามารถยอมรับได้ โดยต้องจัดการความเสี่ยเพื่อให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

4. ระดับความเสี่ยสูงมาก (Extreme) คะแนนระดับความเสี่ย 16 - 25 คะแนน หมายถึง ระดับความเสี่ยที่ไม่สามารถยอมรับได้ จำเป็นต้องเร่งจัดการความเสี่ยให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ทันที

ประเภทความเสี่ย

Strategic Risk : S	=	ด้านกลยุทธ์
Operational Risk : O	=	ด้านการดำเนินงาน
Financial Risk : F	=	ด้านการเงิน
Compliance Risk : C	=	ด้านกฎหมาย/กฎระเบียบ

2.6 การจัดลำดับ (Prioritize) ของความเสี่ยง

ส่วนที่ 3

แผนบริหารความเสี่ยงคณะวิทยาการจัดการ

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

3.1 การประเมินโอกาสและผลกระทบ และระดับความเสี่ยง

ได้นำแผนปฏิบัติราชการระยะ 5 ปี (พ.ศ.2566 - 2570) ของคณะวิทยาการจัดการ แผนปฏิบัติราชการประจำปี จุดอ่อนและ/หรือข้อเสนอแนะจากรายงานผลการประเมินคณะวิทยาการจัดการ และการวิเคราะห์ความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยงจากการประชุมคณะกรรมการแผน คณะวิทยาการจัดการ ร่วมพิจารณาในที่ประชุม โดยวิเคราะห์จากปัจจัยที่ก่อให้เกิดความเสี่ยง 4 ด้าน ได้ดังนี้

1. ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk)
2. ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน (Operational Risk)
3. ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk)
4. ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ (Compliance Risk)

ซึ่งที่ประชุมคณะกรรมการแผนบริหารความเสี่ยง ได้ดำเนินการประเมินโอกาสและผลกระทบของความเสี่ยง จัดลำดับความเสี่ยงที่ได้จากการวิเคราะห์ เพื่อประกอบการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง คณะวิทยาการจัดการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 ดังนี้

3.2 การระบุและประเมินความเสี่ยง

หน่วยงาน คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

ประเด็นยุทธศาสตร์ ยุทธศาสตร์ที่ 4 การยกระดับคุณภาพการบริหารจัดการสู่การเป็นองค์กรสมรรถนะสูง

โครงการ/ภารกิจ โครงการบริหารจัดการคณะวิทยาการจัดการสู่ความเป็นเลิศ

กิจกรรมหลัก กิจกรรมประชาสัมพันธ์คณะวิทยาการจัดการ

วัตถุประสงค์/เป้าหมาย เพิ่มจำนวนนักศึกษา

งบประมาณ 20,000 บาท

การระบุความเสี่ยง				การประเมินความเสี่ยง			
(8) ประเภท ความเสี่ยง	(9) รหัสความเสี่ยง	(10) ความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยง	(11) หน่วยงานที่รับผิดชอบ	(12) โอกาส	(13) ผลกระทบ	(14) ระดับ ความเสี่ยง	(15) ลำดับ ความเสี่ยง
ด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk : S) 1) ด้านการ ผลิตบัณฑิต	4 12 12 S 01	<p>1. จำนวนนักศึกษาไม่เป็นไปตามแผนการรับที่กำหนดไว้</p> <p>ปัจจัยภายนอก</p> <p>1. การแข่งขันของมหาวิทยาลัยสูง และการปรับตัวของ อาชีวศึกษา</p> <p>2. มหาวิทยาลัยคู่แข่ง มีให้นักศึกษาเลือกเรียนเป็นจำนวนมาก และเปิดหลักสูตรคล้ายกัน</p> <p>3. มหาวิทยาลัยคู่แข่งเสนอค่าเทอมต่ำกว่า หรือมีทุนมากกว่า</p> <p>4. มหาวิทยาลัยคู่แข่งมีการประชาสัมพันธ์เชิงรุกและมีภาพลักษณ์ ดีกว่า</p> <p>5. ประชากรมีอัตราการเกิดที่ลดลง จำนวนนักเรียนมัธยมลดลง</p>	คณะวิทยาการจัดการ	4	5	20	1

การระบุความเสี่ยง				การประเมินความเสี่ยง			
(8) ประเภท ความเสี่ยง	(9) รหัสความเสี่ยง	(10) ความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยง	(11) หน่วยงานที่รับผิดชอบ	(12) โอกาส	(13) ผลกระทบ	(14) ระดับ ความเสี่ยง	(15) ลำดับ ความเสี่ยง
		<p>6. พฤติกรรมความสนใจเรียนระดับปริญญาตรี ลดลงเพราะต้องการเข้าสู่ตลาดแรงงานเร็ว</p> <p>7. ผู้เรียนหันไปทำงานหารายได้ทันที มากกว่าเข้าศึกษาต่อ</p> <p>8. ผู้เรียนหันไปเลือกเรียนออนไลน์หรือระบบ Non-degree มากขึ้น</p> <p>9. ผู้เรียนรุ่นใหม่เลือกตาม “ประสบการณ์” มากกว่า “วุฒิการศึกษา”</p> <p>10. ต้องการเรียนที่มีฝึกงานจริง ทำงานได้เร็ว</p> <p>11. สถานการณ์เศรษฐกิจไม่ดี ทำให้ผู้ปกครองไม่พร้อมจ่ายค่าเล่าเรียน</p> <p>ปัจจัยภายใน</p> <p>1. ค่าบำรุงการศึกษาที่สูงขึ้นเมื่อเทียบกับคู่แข่ง</p> <p>2. ทุนการศึกษา/ส่วนลดมีน้อย</p> <p>3. การประชาสัมพันธ์ที่ยังไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่ ทำการตลาดไม่ตรงกลุ่มเป้าหมาย</p> <p>4. สื่อประชาสัมพันธ์/เอกสาร/คอนเทนต์ที่นำเสนอไม่น่าสนใจ หรือไม่มีรีวิวจากนักศึกษาปัจจุบัน/ศิษย์เก่า</p> <p>5. ช่องทางสื่อไม่สอดคล้องกับพฤติกรรมผู้เรียน (เช่น ใช้ Facebook แต่กลุ่มเป้าหมายอยู่บน TikTok)</p> <p>6. หลักสูตรไม่ทันสมัย ไม่ตอบโจทย์ตลาดแรงงาน</p>					

การระบุความเสี่ยง				การประเมินความเสี่ยง			
(8) ประเภท ความเสี่ยง	(9) รหัสความเสี่ยง	(10) ความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยง	(11) หน่วยงานที่รับผิดชอบ	(12) โอกาส	(13) ผลกระทบ	(14) ระดับ ความเสี่ยง	(15) ลำดับ ความเสี่ยง
		7. ขาดจุดขายหรือคุณสมบัติที่โดดเด่นและแตกต่างจากคู่แข่งที่ ดึงดูดผู้เรียน 8. ไม่มีความร่วมมือกับภาคอุตสาหกรรม (ทำให้โอกาสงาน น้อยลง) 9. สิ่งอำนวยความสะดวกไม่เพียงพอหรือไม่ทันสมัย					
	X XX 12 S 02	2. งบประมาณไม่เพียงพอ ปัจจัยภายนอก 1. จำนวนนักศึกษาใหม่ลดลง แนวโน้มการศึกษานอกระบบ/ ทักษะสายอาชีพสูงขึ้น นักเรียนไม่เข้ามหาวิทยาลัยทำให้รายได้ ค่าธรรมเนียมการศึกษา ลดลง 2. นโยบายของกระทรวง ปัจจัยภายใน 1. งบประมาณที่ได้รับการจัดสรรจากมหาวิทยาลัยน้อย	คณะวิทยาการจัดการ	4	4	16	2
	4 12 12 S 03	3. อัตราการต้อออกของนักศึกษาระหว่างปีการศึกษา ปัจจัยภายนอก 1. ปัญหาด้านภาวะเศรษฐกิจภาวะเศรษฐกิจไม่ดี ทำให้ผู้ปกครอง ไม่สามารถสนับสนุนค่าใช้จ่าย 2. ปัญหาจากพื้นฐานครอบครัว นักศึกษาต้องออกไปทำงานเพื่อ ช่วยครอบครัว หรือ ปัญหาหนี้สิน และการย้ายถิ่นฐาน 3. ตลาดแรงงานเปิดรับคนทำงานทันทีโดยไม่ต้องเรียนต่อ	คณะวิทยาการจัดการ	3	4	12	2

การระบุความเสี่ยง				การประเมินความเสี่ยง			
(8) ประเภท ความเสี่ยง	(9) รหัสความเสี่ยง	(10) ความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยง	(11) หน่วยงานที่รับผิดชอบ	(12) โอกาส	(13) ผลกระทบ	(14) ระดับ ความเสี่ยง	(15) ลำดับ ความเสี่ยง
		<p>4. งานออนไลน์/พาร์ทไทม์สร้างรายได้ดี ทำให้บางคนออกไปทำงานเต็มเวลา</p> <p>5. ปัญหาจากตัวนักศึกษา เช่น ปัญหาสุขภาพจิตเพิ่มขึ้นในวัยเรียน (ความเครียด, ซึมเศร้า)</p> <p>6. หลักสูตรออนไลน์ / Non-degree / คอร์สทักษะเฉพาะทางที่ให้ผลลัพธ์เร็วกว่าเรียนปริญญาตรี</p> <p>7. สถาบันคู่แข่งเสนอทุนหรือโปรโมชันที่ดึงดูดกว่า</p> <p>8. นโยบายเรียนฟรีบางสาขาทำให้นักศึกษาเปลี่ยนสถาบัน</p> <p>9. ระบบกองทุน นโยบายด้านการกู้ยืมของภาครัฐ (กยศ.) มีเงื่อนไขที่เป็นอุปสรรค</p> <p>ปัจจัยภายใน</p> <p>1. ค่าบำรุงการศึกษาที่เพิ่มขึ้น</p> <p>2. การปรับตัวของนักศึกษากับระบบอุดมศึกษา</p> <p>3. นักศึกษาต้องการเปลี่ยนหลักสูตรเนื่องจากเรียนไม่ไหว เนื้อหาหลักสูตรยากเกินไป ไม่มีการปรับพื้นฐานผู้เรียน</p> <p>4. นโยบายรัฐให้เรียนฟรีบางสาขา ทำให้ผู้เรียนเปลี่ยนเส้นทาง</p>					
ด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk : S)	X XX 12 S 04	<p>1. หลักสูตรระยะสั้นที่แสวงหารายได้</p> <p>ปัจจัยภายนอก</p> <p>1. การแข่งขันจากมหาวิทยาลัย สถาบันอบรม และแพลตฟอร์มออนไลน์</p> <p>2. สถานการณ์เศรษฐกิจที่มีผลต่อการตัดสินใจลงทะเบียนอบรม</p>	คณะวิทยาการจัดการ	4	3	12	2

การระบุความเสี่ยง				การประเมินความเสี่ยง			
(8) ประเภท ความเสี่ยง	(9) รหัสความเสี่ยง	(10) ความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยง	(11) หน่วยงานที่รับผิดชอบ	(12) โอกาส	(13) ผลกระทบ	(14) ระดับ ความเสี่ยง	(15) ลำดับ ความเสี่ยง
3) ด้านการ บริการ วิชาการ		3. ความสัมพันธ์กับหน่วยงานรัฐอื่น ภาคเอกชน หรือองค์กร ท้องถิ่น 4. ผู้เรียนมีตัวเลือกหลายช่องทาง <u>ปัจจัยภายใน</u> 1. หน่วยงานต้องดำเนินการจัดหาหลักสูตรอบรมแบบออนไลน์ 2. ความเชี่ยวชาญของวิทยากรภายใน 3. ความสามารถในการออกแบบหลักสูตร 4. บุคลากรมีจำนวนจำกัดและอาจมีภาระงานประจำสูง 5. ทักษะด้านดิจิทัล/เทคโนโลยีของเจ้าหน้าที่ไม่เท่ากัน 6. ข้อจำกัดด้านงบประมาณตั้งต้น					

3.3 การตอบสนองความเสี่ยงและแผนบริหารจัดการความเสี่ยง

หน่วยงาน คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

ประเด็นยุทธศาสตร์ ยุทธศาสตร์ที่ 4 การยกระดับคุณภาพการบริหารจัดการสู่การเป็นองค์กรสมรรถนะสูง.....

โครงการ/ภารกิจ โครงการบริหารจัดการคณะวิทยาการจัดการสู่ความเป็นเลิศ.....

กิจกรรมหลัก กิจกรรมประชาสัมพันธ์คณะวิทยาการจัดการ.....

วัตถุประสงค์/เป้าหมาย ประชาสัมพันธ์เพื่อเพิ่มจำนวนนักศึกษา.....

งบประมาณ 20,000 บาท.....

(8) ประเภท ความเสี่ยง	(9) รหัส ความเสี่ยง	(10) ลำดับ ความเสี่ยง	(11) ความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยง	(12) การจัดการความเสี่ยง	(13) วิธีการ/มาตรการ จัดการความเสี่ยง	(14) หน่วยงานที่รับผิดชอบ ระยะเวลา
ด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk : S) 1) ด้านการผลิต บัณฑิต	4 12 12 S 01	1	1. จำนวนนักศึกษาไม่เป็นไปตาม แผนการรับที่กำหนดไว้ ปัจจัยภายนอก 1. การแข่งขันของมหาวิทยาลัยสูง และ การปรับตัวของอาชีวศึกษา 2. มหาวิทยาลัยคู่แข่ง มีให้นักศึกษา เลือกเรียนเป็นจำนวนมาก และเปิด หลักสูตรคล้ายกัน 3. มหาวิทยาลัยคู่แข่งเสนอค่าเทอมต่ำ กว่า หรือมีทุนมากกว่า	การลด/การควบคุม ความเสี่ยง	1. การปรับรูปแบบการประชาสัมพันธ์ พัฒนาสื่อ PR ให้น่าสนใจ เช่น วิดีโอสั้น รีวิวนักศึกษา 2. สาขาวิชา/คณะฯ ออกประชาสัมพันธ์ เชิงรุกและให้ครอบคลุมทุกพื้นที่เป้าหมาย 3. ลงพื้นที่โรงเรียน/ชุมชน จัดกิจกรรม แนะนำร่วมกับครูแนะแนว 4. ทำการตลาดแบบตรงกลุ่ม (Targeted Marketing) เช่น TikTok, Instagram 5. การจัดกิจกรรม Open House/ โครงการค่ายสร้างนักบริหารธุรกิจ	คณะวิทยาการจัดการ ตุลาคม 2568 – กันยายน 2569

(8) ประเภท ความเสี่ยง	(9) รหัส ความเสี่ยง	(10) ลำดับ ความเสี่ยง	(11) ความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยง	(12) การจัดการความเสี่ยง	(13) วิธีการ/มาตรการ จัดการความเสี่ยง	(14) หน่วยงานที่รับผิดชอบ ระยะเวลา
			<p>4. มหาวิทยาลัยคู่แข่งมีการประชาสัมพันธ์เชิงรุกและมีภาพลักษณ์ดีกว่า</p> <p>5. ประชากรมีอัตราการเกิดที่ลดลง จำนวนนักเรียนมัธยมลดลง</p> <p>6. พฤติกรรมความสนใจเรียนระดับปริญญาตรี ลดลงเพราะต้องการเข้าสู่ตลาดแรงงานเร็ว</p> <p>7. ผู้เรียนหันไปทำงานหารายได้ทันที มากกว่าเข้าศึกษาต่อ</p> <p>8. ผู้เรียนหันไปเลือกเรียนออนไลน์หรือระบบ Non-degree มากขึ้น</p> <p>9. ผู้เรียนรุ่นใหม่เลือกตาม “ประสบการณ์” มากกว่า “วุฒิการศึกษา”</p> <p>10. ต้องการเรียนที่มีฝึกงานจริง ทำงานได้เร็ว</p> <p>11. สถานการณ์เศรษฐกิจไม่ดี ทำให้ผู้ประกอบการไม่พร้อมจ่ายค่าเล่าเรียน</p> <p><u>ปัจจัยภายใน</u></p> <p>1. ค่าบำรุงการศึกษาที่สูงขึ้นเมื่อเทียบกับคู่แข่ง</p>		6. ทำ MOU กับบริษัท/หน่วยงาน เพื่อเป็นจุดขายด้านโอกาสงาน	

(8) ประเภท ความเสี่ยง	(9) รหัส ความเสี่ยง	(10) ลำดับ ความเสี่ยง	(11) ความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยง	(12) การจัดการความเสี่ยง	(13) วิธีการ/มาตรการ จัดการความเสี่ยง	(14) หน่วยงานที่รับผิดชอบ ระยะเวลา
			2. ทุนการศึกษา/ส่วนลดมีน้อย 3. การประชาสัมพันธ์ที่ยังไม่ครอบคลุม ทุกพื้นที่ ทำการตลาดไม่ตรง กลุ่มเป้าหมาย 4. สื่อประชาสัมพันธ์/เอกสาร/คอน เทนต์ที่นำเสนอไม่น่าสนใจ หรือไม่มี รีวิวจากนักศึกษาปัจจุบัน/ศิษย์เก่า 5. ช่องทางสื่อไม่สอดคล้องกับ พฤติกรรมผู้เรียน (เช่น ใช้ Facebook แต่กลุ่มเป้าหมายอยู่บน TikTok) 6. หลักสูตรไม่ทันสมัย ไม่ตอบโจทย์ ตลาดแรงงาน 7. ขาดจุดขายหรือคุณสมบัติที่โดดเด่น และแตกต่างจากคู่แข่งที่ดึงดูดผู้เรียน 8. ไม่มีความร่วมมือกับภาค อุตสาหกรรม (ทำให้โอกาสงานน้อยลง) 9. สิ่งอำนวยความสะดวกไม่เพียงพอ หรือไม่ทันสมัย			
	X XX 12 S 02	2	2. งบประมาณไม่เพียงพอ ปัจจัยภายนอก 1. จำนวนนักศึกษาลดลง 2. นโยบายของกระทรวง	การลด/การควบคุม ความเสี่ยง	1. กำหนดนโยบายควบคุมการใช้จ่าย งบประมาณให้ คุ่มค่า จำเป็น ประหยัด มีประสิทธิภาพ	คณะวิทยาการจัดการ ตุลาคม 2568 – กันยายน 2569

(8) ประเภท ความเสี่ยง	(9) รหัส ความเสี่ยง	(10) ลำดับ ความเสี่ยง	(11) ความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยง	(12) การจัดการความเสี่ยง	(13) วิธีการ/มาตรการ จัดการความเสี่ยง	(14) หน่วยงานที่รับผิดชอบ ระยะเวลา
			<p><u>ปัจจัยภายใน</u></p> <p>1. งบประมาณที่ได้รับการจัดสรรจากมหาวิทยาลัยน้อย</p>		<p>2. สร้างเครือข่ายพันธมิตรภายใน และภายนอกองค์กร</p> <p>3. จัดโครงการหารายได้พิเศษ เช่น หลักสูตรระยะสั้น การอบรม</p> <p>4. ปรับเป้าหมายให้เหมาะสมกับงบประมาณจริง</p> <p>5. รวมกิจกรรมที่มีวัตถุประสงค์ใกล้เคียงกันเพื่อลดค่าใช้จ่าย</p> <p>6. ใช้สื่อออนไลน์ (Online) /ออนไลน์-ไฮบริด (Online-Hybrid) แทนกิจกรรมออฟไลน์ (Offline)</p>	
<p>ด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk : S) 1) ด้านการผลิต บัณฑิต</p>	4 12 12 S 03	3	<p>3. อัตราการตกรอกของนักศึกษา ระหว่างปีการศึกษา</p> <p><u>ปัจจัยภายนอก</u></p> <p>1. ปัญหาด้านภาวะเศรษฐกิจภาวะเศรษฐกิจไม่ดี ทำให้ผู้ประกอบการไม่สามารถสนับสนุนค่าใช้จ่าย</p> <p>2. ปัญหาจากพื้นฐานครอบครัว นักศึกษาต้องออกไปทำงานเพื่อช่วยครอบครัว หรือ ปัญหาหนี้สิน และการย้ายถิ่นฐาน</p>	การลด/การควบคุม ความเสี่ยง	<p>1. ระบบที่ปรึกษา ให้คำปรึกษา ด้านการเรียน/ด้านความเครียด/ซึมเศร้า</p> <p>2. จัดหาแหล่งทุนการศึกษา ให้กับนักศึกษาที่ขาดแคลน</p> <p>3. จัดหา/ประชาสัมพันธ์งานพาร์ทไทม์</p> <p>4. ใช้การเรียนการสอนแบบ Active Learning ดึงผู้เรียนมีส่วนร่วม</p> <p>5. สร้างบรรยากาศที่เป็นมิตร เช่น รุ่นพี่ดูแลรุ่นน้อง (Buddy System)</p>	คณะวิทยาการจัดการ ตุลาคม 2568 – กันยายน 2569

(8) ประเภท ความเสี่ยง	(9) รหัส ความเสี่ยง	(10) ลำดับ ความเสี่ยง	(11) ความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยง	(12) การจัดการความเสี่ยง	(13) วิธีการ/มาตรการ จัดการความเสี่ยง	(14) หน่วยงานที่รับผิดชอบ ระยะเวลา
			<p>3. ตลาดแรงงานเปิดรับคนทำงานทันที โดยไม่ต้องเรียนต่อ</p> <p>4. งานออนไลน์/พาร์ทไทม์สร้างรายได้ดี ทำให้บางคนออกไปทำงานเต็มเวลา</p> <p>5. ปัญหาจากตัวนักศึกษา เช่น ปัญหาสุขภาพจิตเพิ่มขึ้นในวัยเรียน (ความเครียด, ซึมเศร้า)</p> <p>6. หลักสูตรออนไลน์ / Non-degree / คอร์สทักษะเฉพาะทางที่ให้ผลลัพธ์เร็วกว่าเรียนปริญญาตรี</p> <p>7. สถาบันคู่แข่งเสนอทุนหรือโปรโมชันที่ดึงดูดกว่า</p> <p>8. นโยบายเรียนฟรีบางสาขาทำให้นักศึกษาเปลี่ยนสถาบัน</p> <p>9. ระบบกองทุน นโยบายด้านการกู้ยืมของภาครัฐ (กยศ.) มีเงื่อนไขที่เป็นอุปสรรค</p> <p><u>ปัจจัยภายใน</u></p> <p>1. ค่าบำรุงการศึกษาที่เพิ่มขึ้น</p> <p>2. การปรับตัวของนักศึกษากับระบบอุดมศึกษา</p>			

(8) ประเภท ความเสี่ยง	(9) รหัส ความเสี่ยง	(10) ลำดับ ความเสี่ยง	(11) ความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยง	(12) การจัดการความเสี่ยง	(13) วิธีการ/มาตรการ จัดการความเสี่ยง	(14) หน่วยงานที่รับผิดชอบ ระยะเวลา
			3. นักศึกษาต้องการเปลี่ยนหลักสูตร เนื่องจากเรียนไม่ไหว เนื้อหาหลักสูตร ยากเกินไป ไม่มีการปรับพื้นฐานผู้เรียน 4. นโยบายรัฐให้เรียนฟรีบางสาขา ทำให้ ผู้เรียนเปลี่ยนเส้นทาง			
3) ด้านการบริการ วิชาการ	X XX 12 S 03	4	1. หลักสูตรระยะสั้นที่แสวงหารายได้ ปัจจัยภายนอก 1. การแข่งขันจากมหาวิทยาลัย สถาบันอบรม และแพลตฟอร์ม ออนไลน์ 2. สถานการณ์เศรษฐกิจที่มีผลต่อการ ตัดสินใจลงทะเบียนอบรม 3. ความสัมพันธ์กับหน่วยงานรัฐอื่น ภาคเอกชน หรือองค์กรท้องถิ่น 4. ผู้เรียนมีตัวเลือกหลายช่องทาง ปัจจัยภายใน 1. หน่วยงานต้องดำเนินการจัดหา หลักสูตรอบรมแบบออนไลน์ 2. ความเชี่ยวชาญของวิทยากรภายใน 3. ความสามารถในการออกแบบ หลักสูตร	การลด/การควบคุม ความเสี่ยง	1. สร้างเครือข่าย / MOU กับองค์กร ภาครัฐและเอกชน 2. ระบบการเรียนแบบ hybrid 3. ปรับหลักสูตรให้สามารถไปประกอบ อาชีพได้ 4. สำรวจความต้องการฝึกอบรม (Training Needs Survey) จาก กลุ่มเป้าหมาย 5. ศึกษาตลาดคู่แข่ง วิเคราะห์ราคา- จุดเด่น-ความน่าสนใจ 6. พัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัย สอดคล้อง กับนโยบายรัฐและความต้องการแรงงาน 7. กำหนดราคาหลักสูตรตามต้นทุนจริง และคุ้มค่า 8. จัดสรรเวลาให้บุคลากรมีเวลาเพียงพอ ในการจัดหลักสูตร (ลดภาระงานซ้ำซ้อน)	คณะวิทยาการจัดการ ตุลาคม 2568 – กันยายน 2569

(8) ประเภท ความเสี่ยง	(9) รหัส ความเสี่ยง	(10) ลำดับ ความเสี่ยง	(11) ความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยง	(12) การจัดการความเสี่ยง	(13) วิธีการ/มาตรการ จัดการความเสี่ยง	(14) หน่วยงานที่รับผิดชอบ ระยะเวลา
			4. บุคลากรมีจำนวนจำกัดและอาจมี ภาระงานประจำสูง 5. ทักษะด้านดิจิทัล/เทคโนโลยีของ เจ้าหน้าที่ไม่เท่ากัน 6. ข้อยกเว้นด้านงบประมาณตั้งต้น		9. ปรับรูปแบบบางส่วนเป็นออนไลน์เพื่อ ลดค่าใช้จ่าย 10. ขอสนับสนุนจากมหาวิทยาลัย หรือภาคเครือข่าย	

3.4 ประเภทความเสี่ยง

ลำดับ	ประเภทความเสี่ยง
1	ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk : S) หมายถึง ความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อทิศทางหรือภารกิจหลักขององค์กร หรือมีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร เนื่องมาจากการเมือง เศรษฐกิจ ความเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ภายนอก ผู้ใช้บริการ ฯลฯ หรือความเสี่ยงที่เกิดจาก กระบวนการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ผิดพลาด รวมถึงความเสี่ยงที่เกิดจากการกำหนดแผนกลยุทธ์ แผน ดำเนินงานและนำไปปฏิบัติไม่เหมาะสม หรือไม่สอดคล้องกับปัจจัยภายในและสภาพแวดล้อม ภายนอก อันส่งผลกระทบต่อการบรรลุวิสัยทัศน์ พันธกิจหรือสถานะขององค์กร
2	ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operational Risk : O) หมายถึง ความเสี่ยงเนื่องจากการปฏิบัติงานภายในองค์กร อันเกิดจากกระบวนการ บุคลากร ความเพียงพอของข้อมูล ส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานขององค์กร เช่น ขาดการบริหารโครงการที่ดี ขาดบุคลากรที่มีคุณภาพ การใช้งาน ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศไม่เต็มประสิทธิภาพ เป็นต้น
3	ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk : F) หมายถึง ความเสี่ยงเกี่ยวกับสถานะและ การดำเนินการทางการเงิน เช่น การเบิกจ่ายงบประมาณไม่เป็นไปตามแผน งบประมาณถูกตัด งบประมาณที่ได้รับไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ของภารกิจที่เปลี่ยนแปลงไปทำให้การจัดสรรไม่ พอเพียงจนกระทบการดำเนินงานขององค์กรในการบรรลุเป้าหมายตามพันธกิจ เนื่องมาจาก การขาดการจัดหาข้อมูลการวิเคราะห์ การวางแผน การควบคุม และการจัดทำรายงานเพื่อนำมาใช้ ในการบริหารการเงินได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม ทำให้ขาดประสิทธิภาพและไม่ทันต่อสถานการณ์ ซึ่งส่งผลต่อการตัดสินใจทางการเงิน หรือการบริหารงบประมาณที่ผิดพลาด ส่งผลกระทบต่อสถานะ การเงินขององค์กร
4	ความเสี่ยงด้านปฏิบัติตามกฎหมาย/กฎระเบียบ (Compliance Risk : C) หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดจากการละเมิดหรือไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ ข้อสัญญา และข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง กับการดำเนินงานขององค์กร เช่น การทุจริต การไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขสัญญา การไม่ปฏิบัติตาม กฎหมายเกี่ยวกับผลกระทบสิ่งแวดล้อม
5	ความเสี่ยงด้านภาพลักษณ์ (Reputational Risk : R) หมายถึง ความเสี่ยงที่ส่งผลกระทบต่อ ชื่อเสียงความเชื่อมั่น และความน่าเชื่อถือขององค์กร

หมายเหตุ การระบุอักษรย่อประเภทของความเสี่ยง (S,O, F, C,R) เช่น ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ คือ S

3.5 ระดับความเสี่ยง โดยระบุระดับความเสี่ยง ตามตารางต่อไปนี้

ระดับความเสี่ยง = โอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ x ความรุนแรงของเหตุการณ์ต่างๆ					
โอกาสในการเกิดเหตุการณ์					
5 = สูงมาก	$1 \times 5 = 5$	$2 \times 5 = 10$	$3 \times 5 = 15$	$4 \times 5 = 20$	$5 \times 5 = 25$
4 = สูง	$1 \times 4 = 4$	$2 \times 4 = 8$	$3 \times 4 = 12$	$4 \times 4 = 16$	$5 \times 4 = 20$
3 = ปานกลาง	$1 \times 3 = 3$	$2 \times 3 = 6$	$3 \times 3 = 9$	$4 \times 3 = 12$	$5 \times 3 = 15$
2 = ต่ำ	$1 \times 2 = 2$	$2 \times 2 = 4$	$3 \times 2 = 6$	$4 \times 2 = 8$	$5 \times 2 = 10$
1 = ต่ำมาก	$1 \times 1 = 1$	$2 \times 1 = 2$	$3 \times 1 = 3$	$4 \times 1 = 4$	$5 \times 1 = 5$
ความรุนแรงของเหตุการณ์	1 = ต่ำมาก	2 = ต่ำ	3 = ปานกลาง	4 = สูง	5 = สูงมาก

การวิเคราะห์ระดับโอกาสที่จะเกิดผลกระทบของความเสียหายต่าง ๆ โดยคณะกรรมการบริหาร จัดการความเสี่ยงของมหาวิทยาลัย ต้องกำหนดหลักเกณฑ์การประเมินมาตรฐานเพื่อประเมินโอกาสและผลกระทบ ของความเสี่ยง และดำเนินการวิเคราะห์และจัดลำดับความเสี่ยง ดังนี้

1) การกำหนดหลักเกณฑ์ที่จะใช้ในการประเมินความเสี่ยง ได้แก่ ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง และระดับความรุนแรงของผลกระทบ โดยคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงกำหนดขึ้น ซึ่งสามารถกำหนดหลักเกณฑ์ในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ทั้งนี้ในเชิงปริมาณเหมาะสำหรับหน่วยงานที่มีข้อมูลตัวเลขหรือจำนวนเงินมาใช้ในการวิเคราะห์ และในเชิงคุณภาพเหมาะสำหรับหน่วยงานที่มีข้อมูลเชิงพรรณนา ไม่สามารถระบุเป็นตัวเลขหรือจำนวนเงินที่ชัดเจนได้ ซึ่งหลักเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

1. ระดับโอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่าง ๆ (Likelihood) กำหนดไว้ 5 ระดับ ดังนี้

ระดับโอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่าง ๆ (เชิงปริมาณ)		
ระดับ	โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง	คำอธิบาย
5	สูงมาก	5 ครั้ง/ปี
4	สูง	4 ครั้ง/ปี
3	ปานกลาง	3 ครั้ง/ปี
2	น้อย	2 ครั้ง/ปี
1	น้อยมาก	1 ครั้ง/ปี

ระดับโอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่าง ๆ (เชิงคุณภาพ)		
ระดับ	โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง	คำอธิบาย
5	สูงมาก	มีโอกาสในการเกิดความเสี่ยงสูงมาก
4	สูง	มีโอกาสในการเกิดความเสี่ยงค่อนข้างสูงหรือบ่อย ๆ
3	ปานกลาง	มีโอกาสในการเกิดความเสี่ยงเป็นบางครั้ง
2	น้อย	อาจมีโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้นนาน ๆ ครั้ง
1	น้อยมาก	แทบไม่มีโอกาสในการเกิดความเสี่ยงเลย

2. ระดับความรุนแรงของผลกระทบความเสี่ยง (Impact) กำหนดไว้ 5 ระดับ ดังนี้

2.1 กรณีความรุนแรงที่ส่งผลกระทบด้านกลยุทธ์

ระดับความรุนแรงผลกระทบของความเสี่ยง		
ระดับ	โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง	คำอธิบาย
5	สูงมาก	มีผลกระทบต่อเป้าหมายขององค์กรในระดับสูงมาก
4	สูง	มีผลกระทบต่อเป้าหมายขององค์กรในระดับสูง
3	ปานกลาง	มีผลกระทบต่อเป้าหมายบางอย่างขององค์กรบ้าง
2	น้อย	มีผลกระทบต่อเป้าหมายบางอย่างขององค์กรเล็กน้อย
1	น้อยมาก	แทบไม่มีผลกระทบต่อเป้าหมายบางอย่างขององค์กรเลย

2.2 กรณีความรุนแรงที่ส่งผลกระทบด้านการดำเนินงาน

ระดับความรุนแรงผลกระทบของความเสี่ยง		
ระดับ	ผลกระทบ	คำอธิบาย
5	สูงมาก	มีผลกระทบต่อกระบวนการและการทำงานรุนแรงมาก
4	สูง	มีผลกระทบต่อกระบวนการและการทำงานขั้นรุนแรง
3	ปานกลาง	มีการชะงักอย่างมีนัยสำคัญต่อการทำงาน
2	น้อย	มีผลกระทบเล็กน้อยต่อการทำงาน
1	น้อยมาก	ไม่มีการชะงักของกระบวนการทำงาน

2.3 กรณีความรุนแรงที่ส่งผลกระทบด้านการเงิน

2.3.1 กรณีความรุนแรงที่สามารถวัดเป็นตัวเงินได้

ระดับความรุนแรงผลกระทบของความเสี่ยง		
ระดับ	ผลกระทบ	คำอธิบาย
5	สูงมาก	มากกว่า 1,000,000 บาท
4	สูง	มากกว่า 100,001 บาท แต่ไม่เกิน 1,000,000 บาท
3	ปานกลาง	มากกว่า 50,001 บาท แต่ไม่เกิน 100,000 บาท
2	น้อย	มากกว่า 5,001 บาท แต่ไม่เกิน 50,000 บาท
1	น้อยมาก	ไม่เกิน 5,000 บาท

2.3.2 กรณีความรุนแรงที่ไม่สามารถวัดเป็นตัวเงินได้

ระดับความรุนแรงผลกระทบของความเสี่ยง		
ระดับ	ผลกระทบ	คำอธิบาย
5	สูงมาก	มีการสูญเสียทรัพย์สินอย่างมหันต์ มีการบาดเจ็บถึงขั้นเสียชีวิต
4	สูง	มีการสูญเสียทรัพย์สินมาก มีการบาดเจ็บสาหัสถึงขั้นพักงาน
3	ปานกลาง	มีการสูญเสียทรัพย์สินมาก มีการบาดเจ็บสาหัสถึงขั้นหยุดงาน
2	น้อย	มีการสูญเสียทรัพย์สินพอสมควร มีการบาดเจ็บรุนแรง
1	น้อยมาก	มีการสูญเสียทรัพย์สินเล็กน้อย ไม่มีการบาดเจ็บรุนแรง

2.4 กรณีความรุนแรงที่ส่งผลกระทบต่อด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย/ระเบียบ

ระดับความรุนแรงผลกระทบต่อความเสี่ยง		
ระดับ	ผลกระทบ	คำอธิบาย
5	สูงมาก	มีผลกระทบต่อเป้าหมายและเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม
4	สูง	มีผลกระทบต่อเป้าหมายและเข้าข่ายเป็นความผิดที่ร้ายแรง
3	ปานกลาง	มีผลกระทบต่อเป้าหมายและเป็นความผิดไม่ร้ายแรง
2	น้อย	มีผลกระทบต่อเป้าหมายบางอย่างขององค์กรเล็กน้อย
1	น้อยมาก	แทบไม่มีผลกระทบต่อเป้าหมายบางอย่างขององค์กรเลย

2.5 กรณีความรุนแรงที่ส่งผลกระทบต่อด้านเทคโนโลยี

ระดับความรุนแรงผลกระทบต่อความเสี่ยง		
ระดับ	ผลกระทบ	คำอธิบาย
5	สูงมาก	มีผลกระทบต่อกระบวนการและการทำงานรุนแรงมาก
4	สูง	มีผลกระทบต่อกระบวนการและการทำงานขั้นรุนแรง
3	ปานกลาง	มีการชะงักอย่างมีนัยสำคัญต่อการทำงาน
2	น้อย	มีผลกระทบเล็กน้อยต่อการทำงาน
1	น้อยมาก	ไม่มีการชะงักของกระบวนการทำงาน

2) การประเมินโอกาสและผลกระทบต่อความเสี่ยง เป็นการนำความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยง แต่ละปัจจัยที่ระบุไว้มาประเมินโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงต่าง ๆ และประเมินระดับความรุนแรงหรือมูลค่า ความเสียหายจากความเสี่ยงเพื่อให้เห็นถึงระดับของความเสี่ยงที่แตกต่างกัน ทำให้สามารถกำหนดการควบคุม ความเสี่ยงได้อย่างเหมาะสม ซึ่งจะช่วยให้หน่วยงานสามารถวางแผนและจัดสรรทรัพยากรได้อย่างถูกต้อง ดังนี้

1. พิจารณาโอกาส/ความถี่ในการเกิดเหตุการณ์ต่าง ๆ ว่ามีโอกาส/ความถี่ที่จะเกิดมาก น้อยเพียงใดตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด
2. พิจารณาความรุนแรงของผลกระทบต่อความเสี่ยงที่มีผลต่อหน่วยงานว่ามีระดับ ความรุนแรง หรือมีความเสียหายเพียงใดตามเกณฑ์มาตรฐานกำหนด

3) การวิเคราะห์ความเสี่ยง เมื่อพิจารณาโอกาส/ความถี่ที่จะเกิดเหตุการณ์ และความรุนแรงของผลกระทบแล้วของแต่ละปัจจัยเสี่ยงแล้วให้นำผลที่ได้มาพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง และผลกระทบต่อความเสี่ยงว่าอยู่ระดับใด

4) การจัดลำดับความเสี่ยง เมื่อได้ค่าระดับความเสี่ยงแล้วนำมาจัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยง เพื่อพิจารณากำหนดกิจกรรมควบคุมในแต่ละสาเหตุของความเสี่ยงที่สำคัญและเหมาะสม โดยพิจารณา จากระดับความเสี่ยงและผลกระทบต่อความเสี่ยงที่ประเมินได้ตามตารางประเมินความเสี่ยง โดยการจัดลำดับ 5 ระดับ คือ ระดับสูงมาก ระดับสูง ระดับปานกลาง ระดับต่ำ และระดับต่ำมาก โดยสามารถเลือกเฉพาะความเสี่ยง ที่มีระดับสูงมากและสูง มาจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงในขั้นตอนต่อไป

3.6 คำอธิบายหลักเกณฑ์ในการประเมินระดับของโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และ ระดับความรุนแรงของผลกระทบของความเสี่ยง (Impact)

ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
5	สูงมาก	1 เดือนต่อครั้ง/ เกิดขึ้นเป็นประจำ
4	สูง	1-6เดือนต่อครั้ง/ เกิดขึ้นค่อนข้างบ่อย
3	ปานกลาง	1 ปีต่อครั้ง/ เกิดขึ้นเป็นบางครั้ง
2	น้อย	2-3 ปีต่อครั้ง/ เกิดขึ้นนานๆ ครั้ง
1	น้อยมาก	5 ปีต่อครั้ง/ เกิดขึ้นได้ในกรณียกเว้น

ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
5	รุนแรงที่สุด	เกิดความเสียหาย ร้อยละ 25 ของงบประมาณการดำเนินงานในแผนงาน-โครงการ-กิจกรรม / กระทบต่อชื่อเสียง ทรัพย์สินอย่างมหันต์/การบาดเจ็บถึงชีวิต
4	รุนแรงมาก	เกิดความเสียหาย ร้อยละ 20 ของงบประมาณการดำเนินงานในแผนงาน-โครงการ-กิจกรรม / กระทบต่อชื่อเสียง ทรัพย์สินอย่างมาก/บาดเจ็บสาหัสถึงขั้นทุพพลภาพไม่สามารถทำงานได้
3	ปานกลาง	เกิดความเสียหาย ร้อยละ 15 ของงบประมาณการดำเนินงานในแผนงาน-โครงการ-กิจกรรม / กระทบต่อชื่อเสียง ทรัพย์สินปานกลาง/บาดเจ็บสาหัสถึงขั้นหยุดงาน
2	น้อย	เกิดความเสียหาย ร้อยละ 10 ของงบประมาณการดำเนินงานในแผนงาน-โครงการ-กิจกรรม / กระทบต่อชื่อเสียง ทรัพย์สินพอสมควร/ได้รับบาดเจ็บอย่างรุนแรง
1	น้อยมาก	เกิดความเสียหาย ร้อยละ 5 ของงบประมาณการดำเนินงานในแผนงาน-โครงการ-กิจกรรม / กระทบต่อชื่อเสียง ทรัพย์สินเล็กน้อย/ได้รับบาดเจ็บแต่ไม่รุนแรง

3.7 ลำดับความเสี่ยง โดยระบุลำดับความเสี่ยง ตามตารางต่อไปนี้

ผลการประเมินระดับความเสี่ยง	เขตสี (Zone)	ระดับความเสี่ยง	ลำดับความเสี่ยง
20 - 25	สูงมาก	5	1
10 - 16	สูง	4	2
4 - 9	ปานกลาง	3	3
2 - 3	น้อย	2	4
1	น้อยมาก	1	5

